

Bijlage 2: Toelichting op realisatie van de maatregelen project ‘Zorgdragen voor Toezicht’

Bij toezicht en handhaving staat het belang van een *doelmatige* en *rechtmatige* besteding van zorggelden voorop. Toezicht en handhaving is geen doel op zich, maar een middel om kwaliteitsverbetering te realiseren. Wij werken hierbij volgens de cirkel van naleving¹. Hierbij wordt niet alleen de nadruk gelegd op het controleren en sanctioneren, maar juist op goede communicatie en dienstverlening. Door goed te communiceren, optimale dienstverlening en eenduidige werkprocessen kan een groot deel van de fouten en van fraude worden voorkomen. Indien er toch sprake is van onrechtmatig gebruik (fouten) of fraude dan wordt opgetreden, waarbij op maat gesanctioneerd wordt. Op maat sanctioneren leidt echter niet tot willekeur: gelijke gevallen worden gelijk behandeld en ongelijke gevallen ongelijk.

Hieronder per maatregel korte toelichting wat de afgelopen jaren is gerealiseerd.

- a) *Analyse werkprocessen, met aandacht voor informatievoorziening en fraudebewustzijn*
De werkprocessen zijn geanalyseerd en waar nodig zijn verbeteringen doorgevoerd in de informatievoorziening en het fraudebewustzijn. De analyse van de werkprocessen is nu geborgd in de reguliere werkzaamheden.
- b) *Aanwijzen toezichthouder(s) rechtmatigheid*
Gemeenten zijn wettelijk verplicht erop toe te zien dat het verstrekken van een persoonsgebonden budget (pgb) of voorziening rechtmatig gebeurt. Door de NMD-gemeenten is ervoor gekozen gezamenlijk een toezichthouder rechtmatigheid aan te stellen, deze is per 1 november 2020 gestart. Het betreft in eerste instantie een pilot voor een jaar. De uitkomsten van de pilot worden gebruikt om te bepalen hoe deze taak verder zal worden uitgevoerd. Bijvoorbeeld hoeveel capaciteit er nodig is om het (rechtmatigheids-)toezicht goed uit te kunnen oefenen, mogelijke thema's waar het toezicht zich op moet richten of werkprocessen die (nader) onder de loep moeten worden genomen.
- c) *Inrichten digitaal meldpunt kwaliteit en rechtmatigheid*
Inwoners van de vijf NMD-gemeenten die vermoeden dat een zorgverlener of een zorgaanbieder een fout maakt, fraude pleegt of niet de kwaliteit biedt die zou moeten worden geboden kunnen (anoniem) kunnen een melding doen bij het digitaal meldpunt <https://www.assen.nl/toezicht-handhaving>. Inwoners vanuit Aa en Hunze, Noordenveld, Midden-Drenthe en Tynaarlo worden via de website van hun eigen gemeente doorverwezen naar dit meldpunt. De gemeente Assen zorgt voor het doorzetten van de meldingen naar de kwaliteitsmanagers en toezichthouders in dienst van de NMD-gemeenten. Bij voldoende grond en informatie kunnen die een onderzoek instellen naar aanleiding van de melding.
- d) *Toezicht- en handhavingsbeleid Wmo 2015 en Jeugdwet*
Het laatste onderdeel dat binnen het project ‘Zorgdragen voor Toezicht’ is opgepakt is het opstellen van toezicht- en handhavingsbeleid Wmo 2015 en Jeugdwet. Ons college heeft dit uitvoeringsbeleid op dd-mm-jjjj vastgesteld.

Op grond van artikel 2.1.3. lid 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en artikel 2.9 van de Jeugdwet dient uw raad in een verordening regels vast te leggen om te voorkomen dat inwoners ten onrechte een voorziening of persoonsgebonden budget ontvangen en om te voorkomen dat er misbruik of oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van de wet. In het toezicht- en handhavingsbeleid gaan wij onder andere in op: hoe toezicht en handhaving in NMD-verband wordt vormgegeven, welke handhavingsinstrumenten er zijn, wijze van prioritering en welke interventies wij willen inzetten om de kwaliteit van onze voorzieningen te verbeteren en om onjuist (waaronder onrechtmatig) gebruik te voorkomen. Het toezicht- en handhavingsbeleid geeft aanleiding om de huidige verordening aan te vullen om het toezicht en de handhaving goed vorm te kunnen geven.

¹ Conform de ‘Handreiking voor gemeenten; Handhaving en naleving Wmo 2015 en Jeugdwet’ van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. De cirkel is tevens opgenomen in onze Visie.